

Toki? plent? šalyje vis maž?jo. Susisiekimui tarp didmies?i? ger?jant senieji keleliai nyko, juos negailestingai pasiglemždavo patogios autostrados su jaukiomis stov?jimo aikštel?mis, kavin?mis, nebrangiais viešbutukais ir benzino kolon?l?mis pakel?se. Senam plentui išlikti pasisekdavo nebent atsitiktinai – nutiesus tuo pa?iu maršrutu, tik kita trasa greitkel? ir palikus senojo kelio ruož?.

Greta didžiojo kaimyno kelelis tarsi nuš?i?davo, susig?ždavo, lyg g?dydamasis savojo menkumo ir stengdamasis b?ti kuo mažiau pastebimas. Juo tik vietiniai gyventojai išjud?davo lankyti kaimyn? arba per darbymet? ardydavo kelio dang? sunkiais traktoriais.

Š?kart sunkvežimis „Mercedes-Benz“ smagiai lekia vingiuotu, tuš?iu, medžiais apsodintu plentu. V?jas švilp?ioja pro praver? kabinos lang?. Akinamai marguoja lapai ant šalikel?s liep?, dangus vaiskus ir aiškus, saul?, perkopusi zenit?, blyksi iš už rudens jau prad?tos retinti lapijos. Pavakarys, ir Sofija nusiteik?s kuo puikiausiai. „Gražios kapinait?s...“ – lydi akimis nedidel?, akmenine tvora aptvert? plotel?, žvilgsnis sp?ja užgriebti aukštus senus medžius, vien? kit? didesn? antkap?. „?domu, ar jose dar laidoja?...“ Kapinai?i? vart? link veda siauras žvyruotas takelis. Jam dingus iš aki?, Sofija pajunta lyg ir apmaud?...

galb?t tai susij? su parku. Sofija visada stengiasi atostogauti ruden?. S?di namuose, niekur nevažiuoja, o paskui savait? – ar kiek ilgiau – sve?iuojasi pas tet?, kuri, vieniša ir ?bauginta mokytoja, gyvena sename, atkampiam, laiko gerokai aprintame dvare. Dvaro šeimininkas kažkada vald? derlingus, pavyzdingai priži?rimus plotus, ta?iau v?liau valdžios pervartos privert? b?gti, palikti šal?, ir r?mas, j? supantis parkas, ?kiniai pastatai ?m? nykti. Kai šalia pastat? mokykl?, dvare apgyvendino kelias mokytoj? šeimas, o buvusioje svetain?je ?reng? mokini? bendrabut?. Naujieji gyventojai netruko aplipdyti pastat? sand?liukais, paši?r?mis, virš klasicistinio stiliaus fasado iškilo katilin?s kaminas. Kair?je dvaro pus?je akinamu plyt? baltumu šviet? dviaukšt? mokykla, o priešingoje – iš t? pa?i? plyt? sum?ryta lauko išviet?, kuria naudojosi mokiniai ir mokytojai. Ties išvieta prasid?jo ir toliau driek?si parkas, tiksliau – jo liku?iai, nes piešin? atkurti buvo sunku.

Greta vienintel?s išlikusios varn? gausiai nušiktos sen? liep? al?jos mat?si rankinio aikštel? su medini? suol? eil?mis iš abiej? pusi?. Vis d?lto ?ia buvo ramu, parko gyvast? keistai palaik? jo l?tai, nenumaldomai atslenkanti pabaiga, kai joks susitaikymas su ja neb?tinas ir nereikalingas – tarsi pats ramiai konstatuotum savo klinikin? mirt?; tarsi numir?lis, stebintis, kaip tebeauga nagai.

Dvare gyvenantys mokytojai labai džiaugdavosi sulauk? Sofijos. Atvyk?lis iškart gaudavo atskir? kambar?, o gudr?s, geraširdžiai dvaro gyventojai jo judinti neskub?jo. Pirm? vakar? Sofija abejingai nuobodžiaudavo, spoksodavo pro lang? ? park? ir be perstojo r?kydavo. Kit?dien ilgai vartydavosi lovoje, ta?iau atsikeldavo vis tiek neišsimiegoj?s ir leisdavosi gerti. Girtaudavo kelias dienas, iki s?mon?s netekimo, šlaistydamasis, lydimas pašaipi? bendrabutini? vaik? žvilgsni?, seil?damasis apsverkdavo kur nors kieme arba pagrindin?je kaimo gatv?je, privemdavo kam nors prie dur? ar, nebepaj?gdamas pasiekti savo kambario antrame aukšte, užmigdavo ant laipt?, ir pradini? bei pranc?z? kalbos mokytojos eidamos namo tur?davo j? perlipti. Dvariškiai kantriai laukdavo, o pradedantis atsitok?ti Sofija kur? laik? bijodavo žmoni?. Tuomet tetai tekdavo eiti pas mokyklos direktor?, valdžiusi? vienintel? visame dvare voni?. Direktor?s vyras ?jungdavo milžinišk? elektros šildytuv?, ir Sofija ilgai kankindavosi karštame vandenyje – tokiam karštame, kok? tik paj?gdavo išk?sti. Paskui j? pakviesdavo vakarien?s, šeimininkas gudriai šypsodamasis vis si?lydavo sve?iui stiklin? alaus. Pamažu, tarsi atsitiktinai direktor?s virtuv?je susirinkdavo visi dvaro gyventojai ir kalb?davosi iki išnakt?. Paskutin?, d?saudama ir atsiprašin?dama, ateidavo Sofijos teta. Tik?damiesi išgirsti iš sve?io naujien?, žini? apie tolim?, jiems menkai paž?stam? miest? šurmul?, vietiniai kažkod?l daugiausia kalb?davo patys, Sofij? padarydami pagrindiniu klausytoju. Kit? ryt? sve?ias pabusdavo v?lai, ilgai spoksodavo ? aukštas lubas, neskub?damas rengdavosi, d?davosi daiktus, tyliai nusileisdavo laiptais, s?sdavo sunkvežimin, akimirk? dar žvilgtel?davo ? dvar? ir išvažiuodavo neatsisveikin?s. Tarsi b?gt?. Tai t?s?si nežinia kiek met?, Sofijai tai visai tiko, jis ne?sivaizdavo, kad gal?t? b?ti kaip nors kitaip.

...nuo kalvos virš?n?s matyti dvi juodais drabužiais apsirengusios fig?ros, stovin?ios pakel?je, atrodo, nori važiuoti. Sofija apmaudžiai sviedžia pro langel? nuor?k? – nem?gsta pakeleivi?, be to, ?ia dvi, teks pasispausti, na ir kas, kad merso kabina gan?tinai erdvi. Ta?iau ?m? stabdyti. Moterišk?s sunkiai ropšt?si ? vid?, Sofija, žvelgdamas ? pakel?s medžius, kantriai lauk?, paskui pasilenk? ir neži?r?damas ? keleives

garsiai užtrenk? duris. Pasteb?jo ant moteriški? keli? vienodus senamadiškus juodos odos rankinukus, kuriuos tvirtai laik? dvi poros taip pat vienodomis – juodomis až?rin?mis – pirštin?mis aptraukt? rank?. Sofija vis smalsiau žvilg?iojo ? moteriškes. Senut?s nuo galvos iki koj? buvo apsir?džiusios juodai – lakuoti bateliai, n?riniuoti rankogaliai, iškilmingos, kažkokios veik nerealios kaprono skarel?s... Veid? šoferis nemat?. Žvelgdamos viena ? kit?, jos ?m? judinti pirštin?tas rankas, rodyti kažkokius ženklus. Nejau nebyl?s? Sofija pasijuto nejaukiai. O rankos jud?jo vienu, nesikei?ian?iu ritmu, tarsi moterišk?s, s?d?damos „Mercedes-Benz“ kabinoje, kartot? kažkokio ritualo veiksmus ar barokinio šokio fig?ras. Ir akylai žvelg? viena ? kit?. „Susipeš...“ – kažkod?l irzdamas paman? Sofija ir nesusivald?s nervingai sukikeno.

– ?ia!

Garsiai, kietai ištartas skiemuo šofer? išg?sdino, jis negrabiai, perd?tai klusniai ?m? stabdyti. Kai mašina sustojo, nusispjov? pro atvert? lang?. Vis d?lto kažkas buvo ne taip, lyg ir tr?ko veiksmo. Sofija atsiloš?, atsargiai paži?r?jo ? dešin? ir susid?r? su dviem nejudriais, verian?iais žvilgsniais. Šoferis tik dabar pamat? visiškai baltus, bekraujus veidus ir ryškas, tamsiai m?lynas l?pas.

– A?i?! – išgirdo ištariant taip pat kietai, ir moterišk?s nepaprastai vikriai išlipo iš kabinos. Sofija kr?ptel?jo nuo dur? trinkel?jimo. Susirado cigaret?, tik kur? laik? nedr?so degti žiebtuv?lio. Vis d?lto užsir?k? ir tada pagalvojo: „Kokia nes?mon?...“

Labai par?po, kur jos nu?jo. Ar apskritai nu?jo... Šalia kelio, netoli vietos, kur sustojo „Mercedes-Benz“, mat?si mažyt?s kapinait?s. J? link vedantis žvyrkeliukas buvo tuš?ias. Sofija atsargiai atidar? kabinos dureles, pasiži?r?jo atgal, apsidair?. L?tai išlipo. Greitai prit?p?, žvilgtel?jo po automobilio apa?ia. Atsistoj?s dar syk? apsidair?. Abipus plento – liep? eil?s, už j? – lyg?s kaip stalias laukai ir tuš?ios kapinait?s. Palengva ?m? s?linti aplink sunkvežim?, bet jau pusiaukel?je leidosi b?gti, prie kabinos dur? pripuol? nesidairydamas, skubiai ?šoko, užsitrenk?, užved? varikl?. Sofija kiek gal?damas mygo akceleratori?, atrodo, niekas neb?t? privert?s nuo jo atitraukti kojos. Ta?iau kažkoks nervinis drebuliukas, tikas ?m? keliauti koj?, rank? pirštais versdamas juos jud?ti, – Sofija dauž? delnus ? kabinos metal?, netik?tai, prieš savo vali? sp?s?iojo akceleratori?, o kitos kojos p?da tryp? kažkokios smagios, nelabai paž?stamos muzik?l?s ritmu. Mašina maurojo plentu tarsi bizonas per prerij?, šoferis makabriškai šok?iojo, krat?si kabinoje ir ni?riai galvojo, kad ?ia tik menkniekis – ryt aplankys Mild?, gal kiek išgers... Mintys kaip paš?lusios l?k? viena paskui kit?, buvo skaudu d?l tokios neteisybės – iki miesto toloka, apie kažk? galvoti reikia, t? min?i? gali ir pritr?kti...